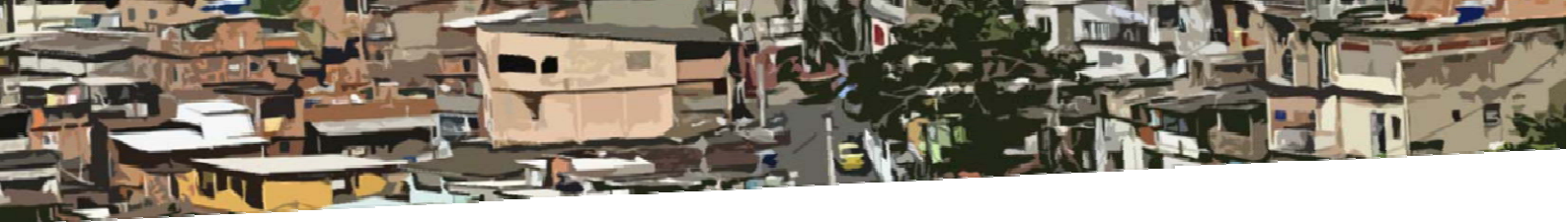

MILAKA UME **MUTURREKO POBREZIA** ETA
GOSETIK ALDENTZEKO BORROKATZEN ARI DIRA

BATU ZAITEZ ALDAKETARAKO

GH kanpaina 2018-2019
TUTORETZAK DBH 1.a eta 2.a

BIGARREN HEZKUNTZA

1.a eta 2.a

Gaiari buruko sarrera

Azkeneko kanpainetan, gogoeta egin dugu kontsumo arduratsuaz, eta, gai horrekin lotuta, hainbat alderdi landu ditugu. Oraingoan, gure egunez egunekoa zehazten duen alderdi batean pauso bat aurrera ematea erabaki dugu. Garapen Iraunkorreko Agendaz ari gara, eta agenda horretako 17 helburuez. Garrantzitsua da azpimarratzea garapen iraunkorra oraingo belaunaldien beharrak asetzeko gai den garapena dela, baina horretarako etorkizuneko belaunaldien aukerak eta baliabideak arriskuan jartzen ez dituen.

2000. urtean, nazioarteko komunitateak ikusi zuen komenigarria zela Milurtekoko Garapen Helburuak abiaraztea. Zortzi helburu ziren, eta hogeitaz xede, pobretutako herrialdeen baldintzak hobetzera zuzentzen zirenak. MGH horien betekizunaren ardura pobretutako herrialdeek zuten, eta laguntza ematen zuten herrialdeetako lankidetzak agentziek. Munduan zegoen pobrezia gaindi zedin lortu nahi zen MGH haiekin; baina krisi ekonomikoek eta etengabeko borondate faltak urritu egin zituzten garapenerako laguntzara zuzendutako aurrekontuak.

MGHak bete gabe artean, Garapen Iraunkorrerako Helburuak (GIH) ezarri ziren 2015ean. 17 helburu dira, eta 169 xede, atzean inor utzi gabe gure munduaren iraunkortasunari eragiten dioten mehatxuei erantzutera bideratuak (arloan ekonomikoari, sozialari eta ingurumenari eragiten diotenak). Herrialde guztien inplikazioa azpimarratzen dute GIHei, erakunde politiko edo instituzional gisa soilik. Gizarte osoaren parte-hartzea eta aktibismoa bilatzen dute. MGHei munduan zegoen pobrezia desagerrarazi nahi zuten; GIHei mundua aldatu nahi dute.

GKE klaretar, marista eta salletar zenbaiten kanpaina honek Garapen Iraunkorrerako lehen bi helburuetan jartzen du arreta bereziki: **Pobrezia desagerraraztea, eta goserik ez izatea.**

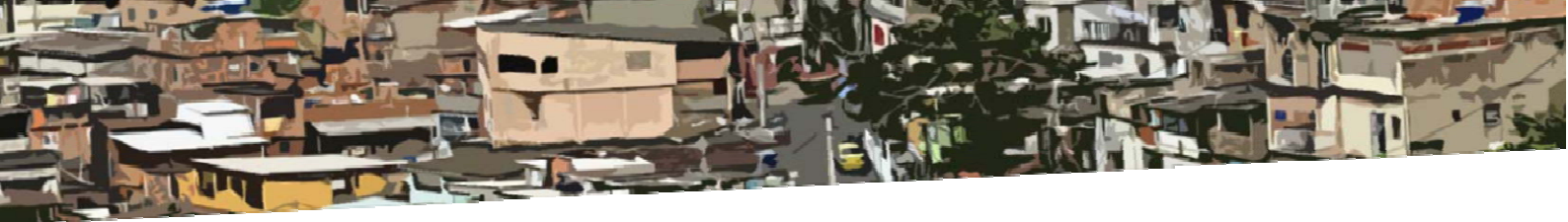

Tutoretzen helburu orokorra

- Lurrean garapen demokratiko eta iraunkorrek duen garrantzia ikusaraztea ikasleei.
- Garapen Iraunkorrerako Helburuei buruzko informazioa ematea.
- Pobreziaren eta gosearen arrazoiei eta ondorioei buruz ikasleek dakiten horretan sakontzea.
- Ikasleak bultzatzea, gizarte-aldaketa sustatzen duten ekintzetan parte har dezaten.
- Gizartean garapen iraunkorra sustatzeko ikasleek har ditzaketen ohiturez eta gauza ditzaketen kanpaina eta ekintzez jabe daitezken ikasleak sentiberatzea, horrek guztiak mundu osoan duen eragina kontuan hartuta.

METODOLOGIA

Errealitateko arazoak aztergai hartzeko ikuspegia hartuta, gatazka bat barnean hartzen duen egoera bat aurkeztuz eta kontuan hartuta egoera hori eraldatzeko beharrezkoa dela esku hartzea, hiru fasetan zatitu da unitate didaktikoa: **Ezagutza**. Hasteko, ikasleek proposatzen diren gaiei buruzko ezaguera barnera dezaten lortu nahi da.

Gogoeta. Gero, aurrez landutako edukiei buruzko gogoeta bat sustatuko da.

Landutako gaia barnera dezaten lortzea da helburua, horrela, ikasleak beraiek izan daitezten arazoak izan ditzakeen irtenbideak planteatuko dituztenak, konpromisoak hartuz eta erabakiak hartzerakoan ardurak gure gain hartu beharra dugula ulertuz.

Ekintza. Azkenik, parte hartzeko eta gauzak aldatzeko jarrera har dezaten bultzatuko dira, sentiberatzearen eta aldaketaren esparruetan eragile aktibo bihurtuko baitira horrela. Horietako fase bakoitzerako, 50 minutuko saio bat diseinatu da, eta jarduera bat edo batzuk landuko dira saio horietako bakoitzean.

JARDUERAK

1. saioa: ezaguera.
1. jarduera. Zer dira Garapen Iraunkorrerako Helburuak?
2. jarduera. Garapen Iraunkorraren hiru dimentsioak.
2. saioa. Gogoeta
3. saioa. Ekintza

MATERIALAK

1. eranskina: Garapen Iraunkorraren hiru dimentsioak.
2. eranskina: Garapen Iraunkorrerako Helburuak (GIH)

JARDUERAK

1. saioa. Ezaguera

1. jarduera. Zer dira Garapen Iraunkorrerako Helburuak?

Iraupena: 20 minutu

Helburuak:

- Garapen Iraunkorrerako Helburuak ezagutaraztea.
- Ikasleei GIHak barneratzen laguntzea, eta helburu horiek erdiesteko pertsona guztiok dugun erantzukizun partekatuaren garrantzia ikusaraztea.

Metodologia eta garapena:

Hasteko, honako galdera hauek egingo zaizkio taldeari: Milurtekoko Garapen Helburuei (MGH) buruz entzun duzue ezer? Eta Garapen Iraunkorrerako Helburuez (GIH)? Zuetako inork esan dezake garapen iraunkorrerako 17 helburuetako bat? Ezagutzen duzue 2030 Agenda, eta GIHe kin duen lotura? Zer balio du zuen ustez 2030 Agendak?

Hau xe kontatuko zaie: 2015eko irailean egin zen Garapen Iraunkorrerako Goi Bileran, NBEko kide diren estatuek (193 herrialde) Garapen Iraunkorrerako 2030 Agenda onartu zuten. Garapen Iraunkorrerako Helburuetan, 17 helburu biltzen ditu agenda horrek, eta 169 xede. Agenda global berri horrek jarraipena ematen die Milurtekoko Garapen Helburuei (200-2015), eta ezagutu, sakondu eta gure ingurunera ekarri behar ditugun zenbait helburu planteatzen dizkigu; horiek erdiesteko gutako bakoitzak duen ardura ere onartu beharra dugu. GIHe k urra daitekeen bide bat adierazten dute, eta gaur egun mundua beste modu batean antolatzeko egiten zaigun dei gisa ulertzen ditugu, ingurumenarekin errespetu handiagoarekin jokatu ko duen eta iraunkorragoa izango den mundu gizatiarragoa eratze ko.

GIHe i buruzko zerbait gehiago jakite ko, ikus ditzagun bideo hauek:

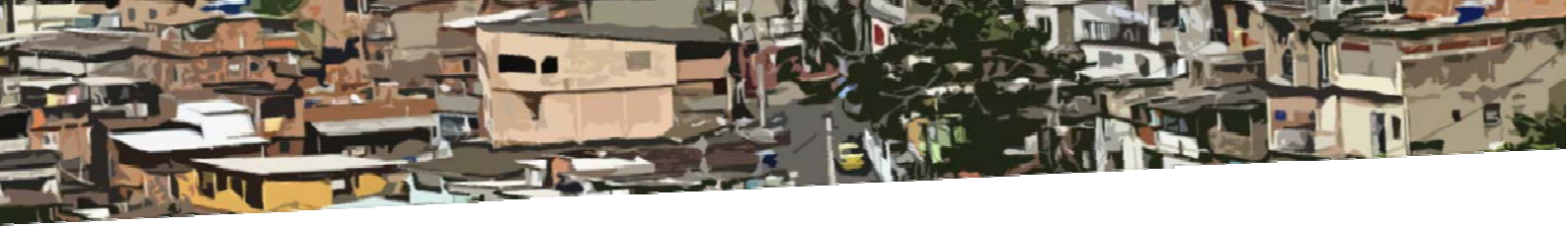
“Garapen Iraunkorrerako Helburuak” (CINU Bolivia 5’58’’)

<https://www.youtube.com/watch?v=Zl7MELhBdnI>

- “GIHak: zer diren eta nola lor daitezkeen” (UNESCO Etxea 6’00’’)

<https://www.youtube.com/watch?v=MCKH5xk8X-g&t=135s>

Ebaluazioa eta gogoeta:

Bideoan garapenaren esparruan agertzen diren erronkak esateko eskatuko diegu, laburpen bat egiteko eta gaur egun munduan ditugun arazo nagusiak erakusgai jartzeko. Galdera hauxe egingo diegu: zer egin dezakegu guk? Lehenengo bideoan, helburuak lortzen laguntzeko gara ditzakegun ohiko ekintzak aipatzen dira. Lehen bideoan aipatzen diren bi gaiak gogoraraz diezazkiekegu. Alde batetik, ura, elikagaiak eta elektrizitatea ez alferrik galtzea. Eta, bestetik, bidegabekeriaz tratatzen diren pertsonak defendatzea eta Giza Eskubideak errespetatzea.

Esango zaie hurrengo saioetan GIHen ezagutzan sakonduko dugula, eta, bereziki, 5. GIH landuko dugula: genero-berdintasuna.

Materialak:

- Ordenagailua
- Proiektorea
- Soinu-ekipamendua

2. jarduera. Garapen Iraunkorraren hiru dimentsioak

Iturria: UNRWA Espainia

Iraupena: 30 minutu

Helburuak:

- Garapen Iraunkor kontzeptua eta kontzeptu horren dimentsio ekonomikoa, soziala eta ingurumenarekin lotutakoa ulertzea.
- GIHak Garapen Iraunkorraren hiru dimentsioekin lotzea.

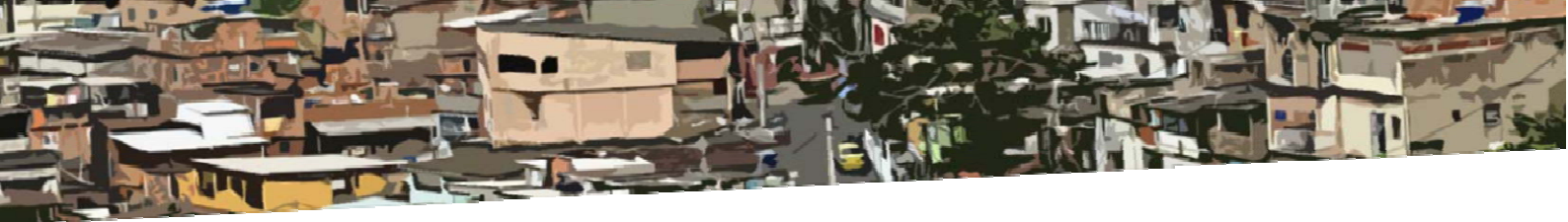
Metodologia eta garapena:

Garapen Iraunkor kontzeptua osatzen duten bi hitzei buruz galdetuz hasiko gara, aurretiazko ideiak bateratzeko. Bi zutabe bereiz ditzakegu, eta “garapen” hitzaren esanahiaz egiten dituzten iruzkinak idatz ditzakegu lehengo, eta gauza bera egin dezakegu gero “iraunkor” hitzaren inguruko iruzkinekin.

Esango zaie Garapen Iraunkorra Nazio Batuen paradigma globala dela. Garapen Iraunkor kontzeptua 1987an deskribatu zen, Bruntland txostenean: “oraingo belaunaldiaren beharrak asetzen dituen garapena da, horretarako etorkizuneko belaunaldiek beren beharrak asetzeko duten gaitasuna arriskuan jarri gabe”. Hiru dimentsio hauekin dago lotuta: Ekonomikoa: pertsonen artean modu zuzen eta bidezko batean aberastasuna sortzea eta baliabide naturalen birsorkuntza errespetatzea. Ingurumenari dagokiona: baliabide naturalen erabilera arduratsua, eta kutsadurarik ez sortzea. Soziala: pertsonen arteko desorekak murriztea, haien oinarrizko beharrak bermatuz.

Hiru dimentsioen azalpena ikusgarriagoa izan dadin, I. eranskineko Venn-en diagrama erabil daiteke. Gero, bost laguneko taldeetan, paper jarraituan Venn-en diagrama marrazteko eskatuko diegu, eta GIH guztiak biltzen dituen fitxa bat emango zaio talde bakoitzari. GIHak ebaki beharko ditu talde bakoitzak, eta diagramaren zein ataletan kokatu eztabaidatuko dute; izan ere, dimentsioetako bakoitzari GIH batek ekarpen handiagoa egiten ote dion aztertu beharko dute, edo bi dimentsiori egiten dion ekarpena, edo hirurei. Diagramaren ataletako batean itsatsiko dute helburu bakoitza, eta, gero, ikasgelako hormetan eskegiko dira panelak.

Ebaluazioa eta gogoeta:

Lanak ikasgelako hormetan eskegi ondoren, Garapen Iraunkorrerako Helburuak dimentsio batean edo bestean kokatzeko orduan izan dituzten eztabaidei buruz galdetuko diegu taldeei txandan-txandan. Zer helburutan egin duten zalantza gehien galdetuko diegu, eta bi dimentsioren edo hiruren artean zer helburu kokatu dituzten ere galdetuko diegu. Garapen Iraunkorraren barneko hiru dimentsioek elkarrekin dituzten erlazioak azpimarratzea da kontua, bai eta GIHeK hiru dimentsioei egiten dizkietela ekarpenak ohartzea ere.

Honelako galderak ere egin diezazkiekegu: helburu horiek errealistak direla uste duzue? Zuen ustez zein dira lortzen errazena, eta zein zailena? Zuen ustez, zer helburuk dute garrantzi handiagoa gure gizartean? Zer oztopo izan daitezke helburu horiek lortzeko? Nola gaindi ditzakezue?

Materialak:

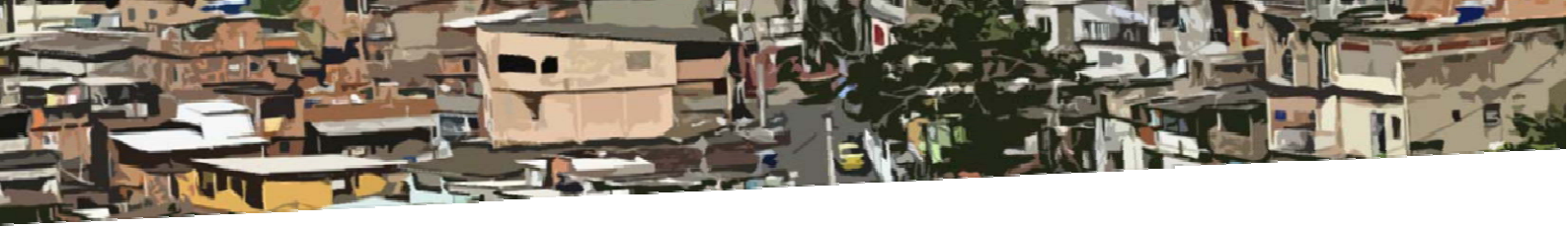
- 1. eranskina: Garapen Iraunkorraren hiru dimentsioak

2. eranskina: Garapen Iraunkorrerako Helburuak (GIH)

3. jarduera: *Hautabide askotako mundua*

Zer gai lantzen diren:

Pobrezia
Ingurumena
Iraunkortasuna

Aurreikusitako denbora: 55 minutu

Jarduera mota: tutoretza

Helburuak:

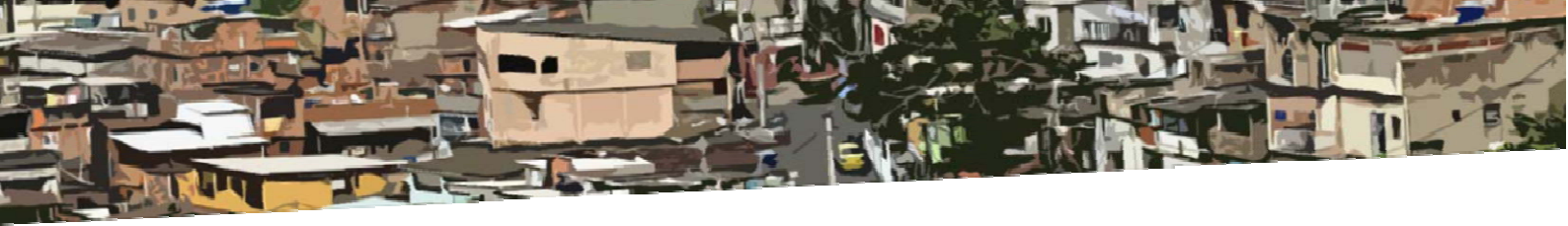
Pobreziaren eta ingurumena hondatzearen arteko lotura gertuagotik ezagutzea.
Gure eguneroko bizimoduan erabili ohi ditugun eta ingurumenean eragina duten elementuez jabetzea.
Ingurumena hobetzeko eta pobrezia murrizteko aukerak sor ditzakegula jabetzea.

Materiala:

Kartoi mehe berdeak
Soka edo hari sendoa
Kola/zelo
Hostoaren txantiloia (3. eranskina)
Ordenagailua
Proiektorea

Jarraibideak: talde-lanetik abiatuta, pertsona bakoitzak hosto berde bat marraztuko du, eta asko maite duen norbaiten izena idatziko dio atzean. Gero, hosto guztiak nahastuko dira, eta soka batetik zintzilikatuko dira (paper muturra tolestuz soka baten gainean eskegitzeko moduan ebakiko dira aurrez hostoak). Adibidekoari jarrai diezaiokete horretarako, edota 3. eranskinekoa erabil dezakete.

Soka bat ezarriko da, hosto guztiak zintzilik dituela. Orain, hainbat ilaratan banatuko da ikastaldea, hostoekiko hariaren aurrean.

Kontua da erortzen den hosto bakoitza pobrezian sartuko den pertsona bat dela. Hostoei erortzen ez utziz gero, pertsona askoren bizitza babestuko dugu. Ahalik eta hosto gehien zintzilik gera daitezen eta, beraz, lurrera irits ez daitezen saiatu behar dute. Horretarako, ilara bakoitzaren buruan dagoen pertsonak ingurumenaren zainketarekin lotutako ohiko ekintza bat proposatuko du.

Fitxetako ideiak erabil ditzakete. Honako esaldi honekin sarrera emanez egingo dute:
“Lurra zaintzea gure eskuetan dago... Gure proposamena da...”.

30 segundo izango ditu pertsona bakoitzak. Denbora tarte horretan ezer esaten ez badu, hostoa askatu egin beharko da haritik, eta lurrean utzi.

Ondoren, ilaran bigarren tokian dagoen pertsona irtengo da aurrera, eta gauza bera egingo du. Horrela jarraituko dute, denbora agortu arte. 5 minutu utziko dira ariketa egiteko, eta, beraz, azkar samar egin beharko dute. Bost minutuko epe hori amaitzean, lurrera erori diren hostoak zenbatuko dira, eta pertsonen izenak irakurriko dira. Gogora ekarriko da ingurumena hondatzeak pertsona askori eragiten diola, eta pobrezia bultzatzen dituela horrek.

Lurra eta pobrezia jasaten duten pertsonak zaintzeko egunez egunekoan gauza asko egin ditzakegula gogoraraziko diegu.

Azkenik, hauxe galdetuko diegu: Zer ikasi duzue ariketa honekin?

Eta dinamikaren hasierako galderara itzuliko dira:

Zer erlazio dago zuen ustez Lurra zaintzaren eta pobreziaren artean?

Gure bizitzarekin lotuta dagoen kontu bat dela uste duzue?

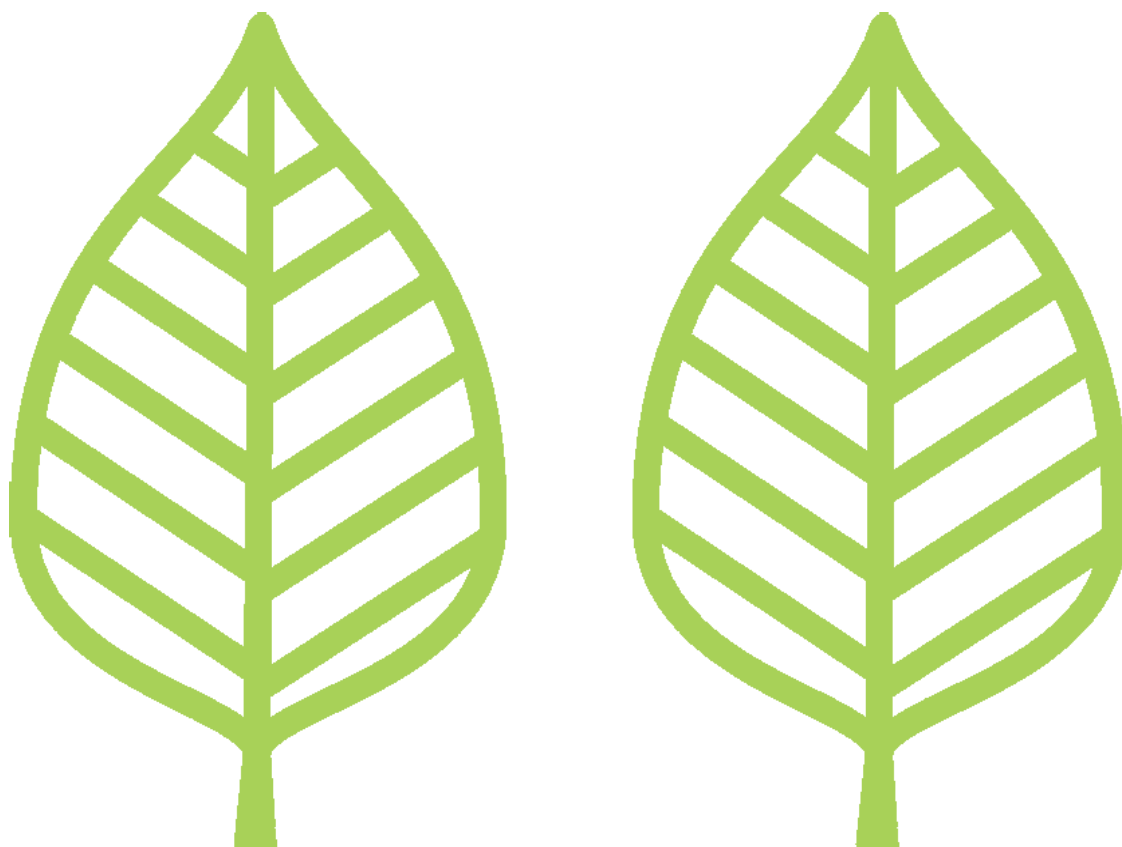
Horren garrantzitsua den gai horretan zer funtzio betetzen dugun jabe daitezen bultzatuko ditugu.

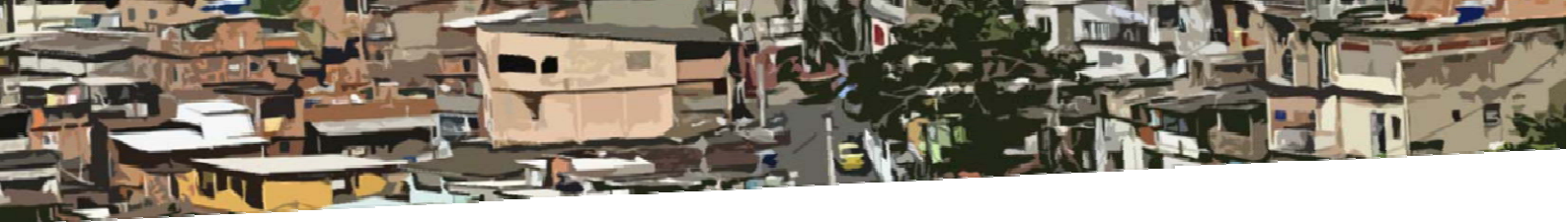
Dinamika amaitzeko, ikastetxerako horma-irudi handi bat egingo da hostoekin. Horien inguruan, fitxetan landutako sinboloak ezarriko dira (bonbilla, ur botila, etab.), eta, sinbolo bakoitzaren alboan, taldeetan azaldutako proposamenetako bat.

Horma-irudiak honako goiburu hau izango du: **Gure esku dago pobrezia desagerraraztea. Gure planeta zainduz, pobrezia murriztuko dugu.**

3. ERANSKINA

Eskegitzeko hostoaren txantiloia

ERANSKINAK

1. eguna

Honako bideo hau ikusiko dugu:

https://www.youtube.com/watch?v=n8tHzv_BLJE

Azalpena:

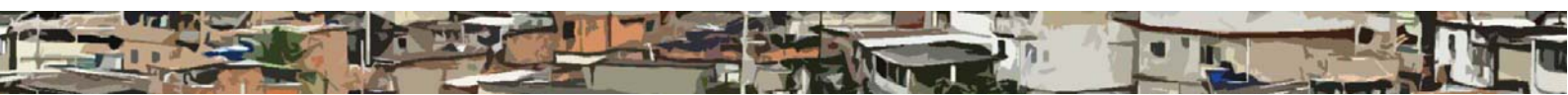
Iturburuak agortzen direnean eta higiene-baldintzak okertzen direnean, areagotu egiten da gaixotasun hilgarriak (beherako larria, sukar beltza edo kolera...) izateko arriskua. Aurten, zenbait kolera epidemia masibo izan dituzte Somalian. Zailtasun handiak dituzte familiek ura eskuratzeko, eta prezioak laukoiztu egin dira: 200 litro urez osatutako hornidura 5 dolarretik hogeira bitarteko zenbatekoaren baliokidea kostatzen zaie.

FAOk (Elikadura eta Nekazaritzarako Nazio Batuen Erakundea) adierazi duenez: “Gosetetzat hartzen da elikagaien falta larriko egoera; ia beti, esparru geografiko handi bati edo pertsonen talde esanguratsu bati eragiten diete goseteek. Normalean, ondorio bat dakar horrek: elikadura-urritasunaren eraginez flakiak jota hiltzea.

Elikagaien gabeziak edo urritasunak eragiten duen egoera larriena da gosetea, beraz, eta hainbat faktorek eragin dezakete: gerrek, barne-gatazka armatuek, oinarritzko elikagai faltak, pobrezia orokortuak eta uztei eragiten dieten klima-aldaketek.

ZER ONDORIO DITUZTEN GOSETEEK?

Goseteen ondoriorik larriena, zalantzarik gabe, heriotza da; baina beste hainbat ondorio ere eragiten ditu, hala nola elikadura-urritasuna haurren eta bularra ematen ari diren amen artean, herrialde barneko exodo masiboak, edo zer jana izango duten tokietara abiatzen diren iheslariak.

ZER EGIN DEZAKEGU ETORKIZUNEAN GOSETERIK IZAN EZ DADIN?

Oro har, ezinezkoa da lehorteei eta hondamendi naturalei aurrea hartzea, eta, horiek beste faktore batzuekin elkartzean, goseteak eragin ditzakete; baina saihestu dezakegu horrelako egoerak puntu kritiko batera iristea.

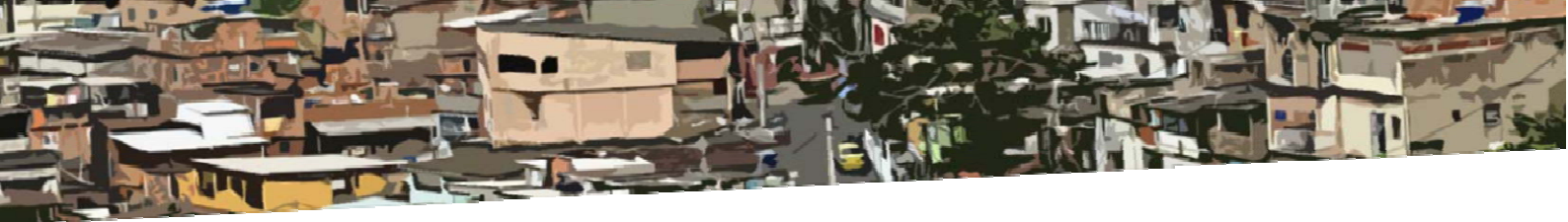
Acción contra el Hambre erakundean, gosetearen eta elikadura-urritasunaren aurkako proiektuetan lan egiten dugu, elikadura-urritasunarekin lotutako arazoak dituzten haurrei lagunduz eta haur horiek osa daitezen ahaleginduz. Horrez gain, elikagai-segurtasunaren aldeko programak abiarazten ditugu, familiei beharrezko elikagaiak eskuratzen laguntzeko.

Erresilientzia areagotzeko proiektuetan ere lan egiten dugu, hau da, zailtasunak gainditzeko gizakiok dugun gaitasuna lantzen duten proiektuetan, aldaketa klimatikoak eragindako egoeretan; edota lehortetarako prestatuago egon daitezen ere saiatzen gara.

ELKARRIZKETARAKO GALDERAK

- Zer-nolako baldintzetan bizi dira familia horiek?
- Zer dira iheslarien esparruak? Zertan laguntzen ahalegintzen dira? Laguntza handiagoa behar dute?

2. eguna

Honako bideo hau ikusiko dugu:

https://www.youtube.com/watch?time_continue=44&v=oboNv0tOMvc

Azalpena

Elikadura-urritasuna murrizten ari da, baina gosea areagotzen ari da. Duela bi hilabete, nutrizioari buruzko mundu mailako txosten batek agerian jarri zuen oraindik bide luzea dugula gosea desagerrarazteko. Munduan, 815 milioi pertsona gose dira, eta 155 milioi haurrek elikadura-urritasun kronikoa jasaten dute; hau da, lautik batek. 2017an, gatazkek eta klima-aldaketak larriagotu egin zuten munduko elikadura-krisia, eta gosetea izateko zorian izan ziren lehen aldiz lau herrialde: Yemen, Somalia, Hego Sudan eta Nigeria.

Gerrak eta etengabeko lehorteeak arriskuan jarri dituzte 20 milioi pertsona. Nazio Batuek adierazitakoaren arabera, Hego Sudango biztanleriaren % 45ek laguntza behar du elikagaitan, eta, herrialdearen hegoaldean, milioi lagun gosetea jasateko zorian daude. Zifra horien atzean, familiak daude, Keynyang Dengen familia bezalakoak.

Elkarrizketarako galderak:

- Zer-nolako baldintzetan bizi da familia hori?
- Zer arazo dituzte?
- Zer irtenbide proposatuko zenituzkete?

3. eguna

Honako bideo hau ikusiko dugu:

<https://www.youtube.com/watch?v=hrEOeERkw5o>

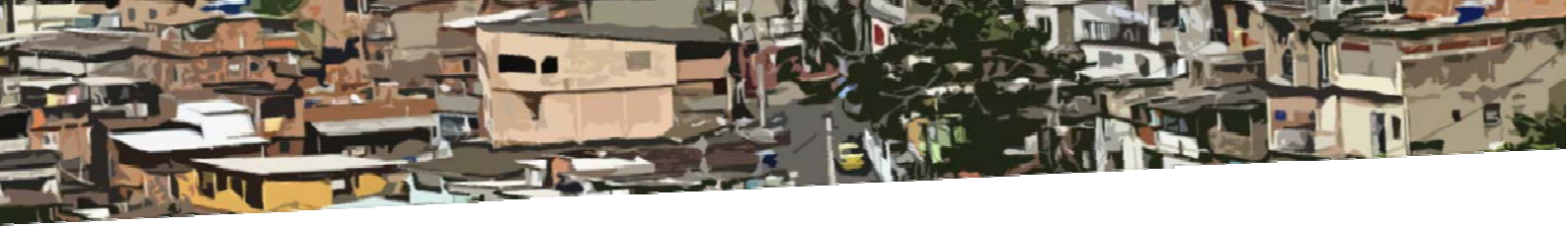
Pobrezia eta gosea munduan

815 milioi pertsona baino gehiago dira. Espainiako biztanleria 17 aldiz. Europar Batasuneko eta Estatu Batuetako biztanleak batuta bezainbeste ia. Eguneroko jardueretarako beharrezkoak diren gutxieneko kaloriak hartu gabe joaten dira lotara egunero biztanle horiek guztiak. Baina Nazio Batuek kalkulatu eta ostiral honetan argitaratutako zifra izugarri hori ez da gauza berria. Berria zera da: 2003tik lehen aldiz, gosea hasi da berriro. 2015ean, gutxieneko elikadura mailatik behera zeudenak ia 777 milioi ziren, baina orduko kopuruarekiko orain ikusi den gorakada hori ez dator ezustean: baziren seinaleak hori aurrezateko. Aurten, gosetea agertu da Afrikako zenbait herrialdetan, hala nola Hego Sudanen, Yemenen, Somalian eta Nigerian. Azken urteetan, gerra eta liskar ugari izan dira, eta luzatzen eta larriagotzen ari dira horiek (gose diren 10 lagunetatik 6 gatazkaren bat duten herrialde batean bizi dira). Horrez gain, zenbait eskualde nekazaritzaren mende daude, eta hiru urtetan edo gehiagotan, lehortek, uholdeak eta bestelako hondamendi klimatikoak izan dituzte.

Ba al dago positiboak izateko arrazoirik?

Lehenengo eta behin, historian ez da inoiz izan horrenbeste pertsona muturreko pobrezia-egoeratik kanpo, eta muturreko pobrezia zigortutako herritarren ehunekoa ere ez da inoiz horren txikia izan. Mende laurden eskasean, miseriarekin lotutako zifra absolutuek behera egin dute, erdira edo gutxiagora iritsiz (1990ean, muturreko pobrezia-egoeran bizi zirenak 1.850 milioi ziren, eta 2013an, 767 milioi); hau da, 1990ean munduko biztanleriaren % 35 muturreko pobrezian bizi zen, eta 2013an, berriz, % 10,7. Gure herrialdean desorekak gero eta handiagoak direla iruditzen bazaigu ere, desorekak murriztu egin dira mundu mailan. Eta arrazoi on batengatik gainera: garapen-bidean diren herrialdeetan (Ekialdeko Asian, Hego Asian, Latinoamerikan eta Ekialdeko Europako, Erdialdeko Asiako eta Saharaz hegoaldeko Afrikako herrialde askotan), hazkunde ekonomikoari onura handiena ateratzen ari direnak herrialde bakoitzeko behartsuenak dira.

ELKARRIZKETARAKO GALDERAK

Zer bizi-baldintzatan bizi da neskatoa? Zergatik uste duzue film bateko iruditzen hartzen duela jakiz betetako platera?

Gose direnak ehunka milioi izan ordez 100 balira? Edo 10? Zer esango genuke orduan, “tira, ez dira horrenbeste”? Zer kopurutatik aurrera da larria arazoa?

Zer helburu izan behar dugula uste duzue? Ez duzue uste ez diogula inoiz utzi behar gehien behar dutenei laguntzeari eta lankidetzan aritzeari?

4. eguna

Jauna, irakats iezaguzu gure burua soilik ez maitatzen, gure lagunak soilik ez maitatzen, maite gaituztenak soilik ez maitatzen.

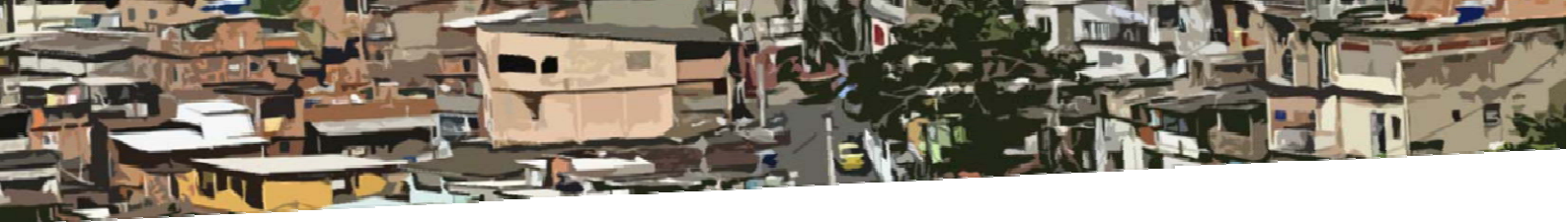
Irakats iezaguzu besteengan pentsatzen eta, batez ere, inork maite ez dituenak maitatzen.

Zure graziaz, uler dezagula zoriontsuegi bizi garen bitartean beste asko eta asko, zure seme-alabak eta gure senideak, gosez hiltzen ari direla, halakorik merezi ez badute ere, edo hotzez hiltzen direla, ez merezi arren...

Jauna, erruki zaitez munduko pobre guztiez. Eta ez utzi, Jauna, gu soilik izan gaitezen zoriontsu.

Sentiaraz iezaguzu miseria unibertsalaren larritasuna, eta libra gaitzazu gure egoismotik. Amen.

5. eguna

Gogoeta egiteko ipuin bat

Zeinen behartsuak garen

Behin, familia aberats bateko aita batek bere semea nekazarien eremu batera eraman zuen, asmo sendo batekin: landa-inguruneko jendea zeinen behartsua zen erakutsi nahi zion.

Nekazarien familia apal baten etxaldean egin zituzten egun oso bat eta gaua. Bidaiaren amaieran, etxerako bidean jada, hala galdetu zion aitak semeari:

–Zer iruditu zaizu bidaia? –galdetu zion aitak.

–Zoragarria izan da, aita! –esan zuen semeak.

–Ikusi duzu zeinen behartsua izan daitekeen jendea? –galdetu zuen aitak.

–Bai horixe! –esan zuen semeak.

–Eta... zer ikasi duzu? –galdetu zuen aitak.

Hauxe erantzun zion semeak:

–Ikusi dudana da guk txakur bat daukagula etxean, eta lau dituzte beraiek.

Guk ur geldiz betetako igerileku bat dugu, lorategiaren erdi pareraino iristen dena. Eta haiek amaierarik gabeko ibai bat dute, ur gardenekoa, eta arraintxoak dabilta igeri han, eta beste gauza eder asko dituzte.

Guk ekialdetik ekarritako lanparak erabiltzen ditugu lorategia argiztatzeko... Eta ilargiaren eta izarren argiaz baliatzen dira haiek.

Gure patioa auzoko etxearen hormaraino iristen da, eta haiena zerumugaraino luzatzen da.

Lurzati txiki bat daukagu guk bizitzeko, eta haiek zelaiak eta zelaiak dituzte, ikusmiratik harago iristen direnak.

Guk erosi egiten dugu jan behar duguna; haiek erein eta uzta biltzen dute.

Berogailu elektrikoan prestatzen ditugu jakiak. Egur-sutegian egiten dituzte jakiak haiek, eta hori bai zaporea...

Gure burua babesteko, harresiz eta alarmaz inguratuta bizi gara gu... Ateak irekita dituztela bizi dira haiek, eta auzoen adiskidetasuna dute babes.

Etengabe konektatuta bizi gara gu, eskuko telefonoari lotuta, edo ordenagailuari, telebistari... Bizitzarekin konektatuta bizi dira haiek, zeruarekin, eguzkiarekin, urarekin, zelaien berdearekin, animaliekin, ereintzekin, familiarekin konektatuta.

Eta, bereziki, hitz egiteko eta familiarekin egoteko denbora dutela ikusi dut, aita. Eta zuk eta amak horrenbeste lan egin behar izaten duzue, oso gutxi ikusten zaituztet, eta ia ez duzue inoiz hitz egiten nirekin.

Mutu gelditu zen aita... Eta semeak berriro:
–Eskerrik asko, aita, zeinen behartsu garen erakutsi didazulako!

Egilea: Paulo Coelho

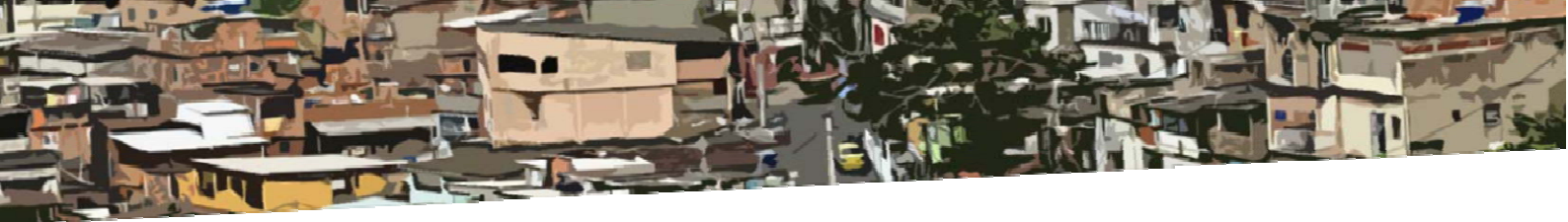
Elkarrizketarako galderak:

Zer pobrezia motaz ari da semea?

Bideo edo dokumental batzuetan, haur edo heldu batzuek, bizitzeko zailtasun handiak badituzte ere, alaitasun handia transmititzen dute. Zergatik? Zeren ondorio izan daiteke hori?

Behar handienak dituenari emateak edo laguntzeak aberatsago egiten zaitu. Zer-nolako aberastasunaz ari gara? Sentitu zara inoiz horrela?

OTOITZAK

Abendua

ABENDUKO GOGOETA.

Abendua garai esanguratsua da, eta Jauna, munduaren argia (Jn 8, 12), gure argia, hartzeko prestatzen gara kristauok. Argia beharrezkoa da bizitzeko, bizia emateaz gain, ezagutza ematen baitigu. Horregatik, gure kulturen, argia ezagutzaren sinonimo da.

VI. mendean, Dionisio Areopagita zeritzon gizon batek “zeruko hierarkiaz” idatzi zuen, eta, besteak beste, esan zuen argia zela Jainkoa, eta gu, kristauok, argi horren zati garela. Zenbat argi hartzen dugun eta argi horren intentsitatea zenbatekoa den, Aitarengandik gertuago edo urrunago egongo gara, kristau filosofo horren hitzetan. Guztiok jasotzen dugu argia, batzuek zuzenean (aingeru eta santuek), eta argi horren islen bidez beste batzuek.

Geure gertuko errealitatera itzuliz, krisi garaiak bizi ditugu, ez soilik ekonomikoki, baita balioen ikuspegitik ere. Krisi garaiak garai iluntzat hartzen dira, depresio unetzat; baina, askorentzat, inflexio-puntu bat adierazten dute, argia berpizten baita une horretan. Bada, argia, kristaudentzat Kristo bera den argi hori, mundu hobe baten esperantza eta ilusioa da; gure bihotzetan nagusi dira esperantza eta ilusioa, baina, batez ere eta funtsean, Gabonetan dakartzagu gogora horiek, horrenbeste maite ditugun gure senideekin batera, gizadi osoari zoriona, bakea eta ontasuna opa dizkiogunean. Urtero, Jesus gudan jaiotzen da Gabonetan, izar handi baten argitan, eta borondate oneko gizon-emakumeei argi egiten die gauean.

Gogoetarako:

- Zer esan nahi du zuretzat Abenduak?
- Zergatik da zain egoteko eta “esna” egoteko garaia?

Zatoz, Jauna, zeren zain zaude?

Etorri, Jauna

Zatoz oraintxe! Zeren zain zaude? Zatoz oraintxe!

Etorri laster, etorri, mundua itsu-itsuan baitabil biraka, euskarri duen
maitasunari jaramon egin gabe.

Etorri azkar, jauna, anai-arrebek tranpak jartzen baitizkiote elkarri egun.

Etorri, gizon-emakumeek elkarri
dioten beldurraren giltzak itxita
baitauka askatasuna.

Etorri, etorri, ez utzi orain guri entzuteari, horrenbeste bide itxita dauden honetan.

Zatoz oraintxe, Jauna! Zeren zain zaude? Zatoz oraintxe!

Ez duzu behartsuen pozbide izan behar, zukan konfiantza jartzen dutenen
poz bide?

Ez duzu triste eta nahigabetuen buruan kontsolamendu izan behar, haien
oihuetan argi izan behar?

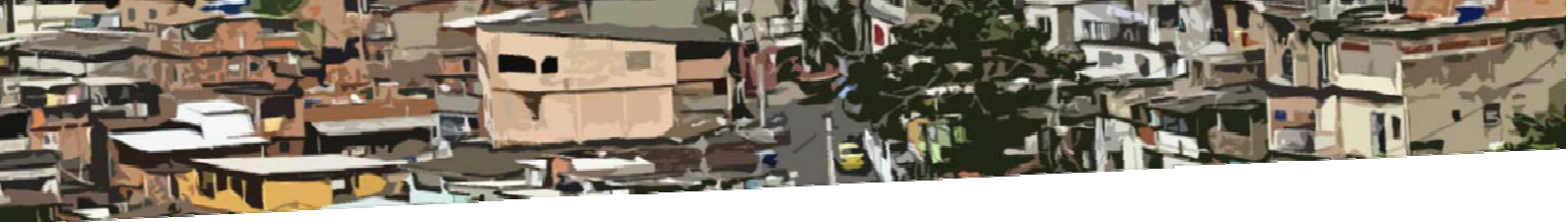
Nork jarriko du bakea gure bihotzetan, zure samurtasuna eta errukia ezkutuan
badaude?

Nork aseko du betierekotasunaren
gosea, ez bazatoz zu zeu asetzerara?

Etorri oraintxe, Jauna! Zeren zain zaude? Etorri orain.

<http://blogdesatu3.blogspot.com/2016/05/ven-senor-para-cuando-esperas.html#more>

Garizuma

Jauna, erruki zaitez gutaz

Errazkeria dugu sostengu:
apetak,
itxurakeria, gauzak
edukitzeko gogoia,
erosotasuna,
moda,
aire kutsatua,
segurtasun hauskorra,
geure burua, eta ez Zu. Jauna,
erruki zaitez gutaz.

Zure Hitza, zure berri ona,
ahazten dugu,
maitasunaren agindua bazter
uzten, eta geure burua
eskaintzea baztertzen,
gure konfiantza zugar jartzea, zure
kausari jarraitzea,
zure gauza miragarriari abestea,
senideekin hitz egitea. Kristo,
erruki zaitez gutaz

Bakardade antzuak, alferrikako
gurutzeak, paralizatuta
uzten gaituzten beldurrak
daramatzagu;
fruiturik gabeko adarrak,
betiko iluntasuna. Jauna,
erruki zaitez gutaz.

<http://blogdesatu3.blogspot.com/2015/10/senor-ten-piedad.html#more>

Pazkoa

Pazko garaiko gogoeta

Pazkoan, bizitza ospatzen dugu kristauok. Jesu Kristok, bere irakaspenen, heriotzaren eta piztueraren bidez, bizitza oso eta emankorra izateko bidea erakusten digu. Baina zer esan nahi du horrek?

San Paulok dio Jesusen irakasbideen arabera aske bizitzeko dei egin zitzaigula: “Zuek, senideok, askatasunera deitu zituzten Jainkoak”; “maitasunak egin zaitzatela elkarren zerbitzari”(Galaziarrei 5,13). Maitasuna, alaitasuna, bakea, pazientzia eta ontasuna oinarri hartuta, eta min egiten diguna saihestuz: gorrotoa, zatiketa, bekaizkeria eta handinahikeria.

Pazkoan, Israelgo herria esklabotzatik atera eta nola aske egin zen gogoratzen dugu: Egiptotik irten, eta Agindutako Lurrera iritsi zen. Eta Jesus heriotzatik piztu zela ospatzen dugu.

Esklabotzaren eta askatasunaren arteko borroka hori, heriotzaren eta bizitzaren artekoa, norberaren bihotzean hasten da. Aske gara guztiok aukeratzeko, eta bizitzan sortzen zaizkigun gorabeheren aurrean zer jarrera hartuko dugun erabakitzeke. Bide berriak urratzen dituzte batzuek, eta beste aukera batzuk bilatzen dituzte. Espiritu barkaberaz eraiki egiten dute, zikoizkeriak, eztabaidak eta gaizki ulertuak albora utziz. Barkamena eta adiskidetzea aukeratzen dute. Iraganetik ikasten dute, orainean etorkizun duinagoa eraikitzeke.

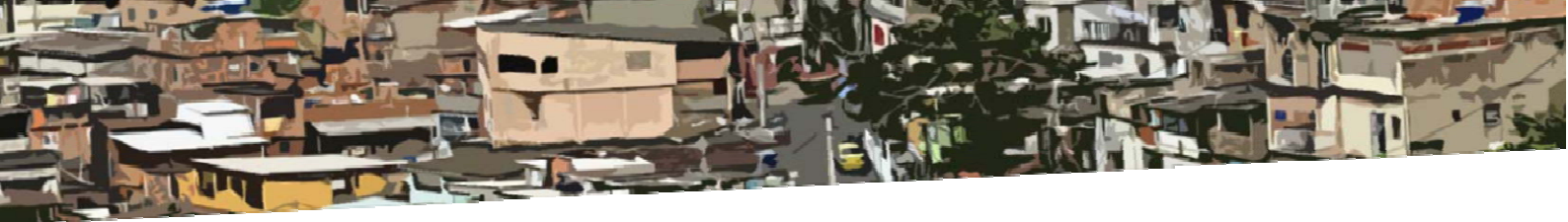
Pazko garaiko ospakizun honetarako, zer bide aukeratuko dugun galde diezaiokegu gure buruari, zer jarrera hartuko dugun. Berriro ere, gure txikikerietatik harago jotzeko aukera eskaintzen zaigu, bizitza osoagoa bizitzeko.

Gogoetarako galderak:

Nola aplika dezakegu hori gure bizimodu pertsonalean eta bizitza komunitarioan?

Gure zer jarrera eta ohitura dira “hilgarriak”, eta zeinek ematen dute bizitza?

Hasi da jada Pizkundera

Eskerrik asko, Jesus Berpiztua,
Zure bizitzak biltzen gaituelako, berarekin garamatzalako.

Eskerrik asko tristeziatik piztu gaituzulako,
inork kendu ezin digun alaitasuna eman diguzulako.

Eskerrik asko, geurekoikeriatik piztu gaituzulako,
bizitza ematen duenaren eskuzabaltasuna eman diguzulako.

Eskerrik asko, plazeraren bilaketatik atera eta
maitasunik handienaren bila bideratu gaituzulako.

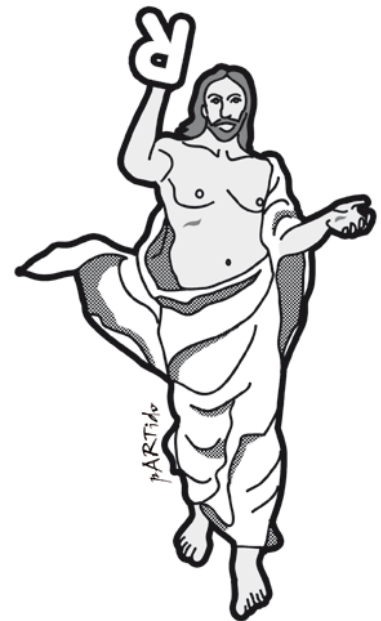
Eskerrik asko, bakarrik egotetik atera eta
senideekin harremanetan jarri gaituzulako.

Eskerrik asko, neure barrutik eta "neurengandik"
piztu eta behar gehienak dituztenez ardura
hartzera bideratu gaituzulako.

Eskerrik asko desilusiotik piztu gaituzulako,
heriotza baino handiagoa den esperantza eman diguzulako.

Eskerrik asko, zentzugabekeriatik piztu
eta Zu bide eta helmuga zarela jabetzeak
dakarren poza eman diguzulako
Eskerrik asko, piztu gaituzulako...

Jarrai ezazu gu biltzen, gu zeurekin herrestan eramaten.
Horrenbeste falta zaigu oraindik...
Jarrai ezazu gu berpizten.

<http://blogdesatu3.blogspot.com/2017/05/la-resurreccion-comienza-ya.html>

